

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „доктор“ по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки професионално направление 3.7 Администрация и управление, научна специалност Икономика и управление

Автор на дисертационния труд: Катя Анатолиева Дойчевска - редовен докторант към катедра „Лесоустройство и управление“ при Лесотехническия университет, гр. София

Тема на дисертационния труд: „УПРАВЛЕНИЕТО В ГОРСКИЯ СЕКТОР“

Член на научното жури: проф. д-р Елена Илиева Драгозова, Лесотехнически университет, София; област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7 Администрация и управление, научна специалност Икономика и управление, определена за член на научното жури със заповед № ЗПС-419/26.06.2025. год. от Ректора на ЛТУ.

1. Актуалност на проблема.

Горите на България са стратегически ресурс и призната обществена ценност с институционална защита. Те са от изключително значение в борбата с климатичните промени, запазването на биоразнообразието, запазване на водните ресурси и не на последно място икономическата реализация на собствеността.

Управленската наука има за цел да представя възможни алтернативи при управлението на ресурсите, процесите и хората. Констатираната криза от всички заинтересовани страни в управлението на горите е предизвикателство към научната общност да изследва причините за неефективното управление.

В това се съдържа актуалността на разработката, която е насочена към изследване на управлението на държавните гори и развитието на частния сектор в горското стопанство, които са основата за устойчиво и многостранно стопанисване на горите.

2. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния обзор.

Докторантката демонстрира добро познаване на материята, което е резултат от нейната професионална дейност, като експерт в МРРБ и Министерство на финансите. Използвани са съвременни литературни източници и различни електронни ресурси, чиито теоретични постановки и данни са приложени и интерпретирани в контекста на научното изследване.

3. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване. Съответствие на избраната методика на изследване с поставената цел и задачи на дисертационния труд.

Обект на изследване е оценка на развитието на частния сектор и управлението на държавните гори в „Северозападното държавно предприятие“ (ДП) гр. Враца.

Целта на дисертационното изследване е да се подобри управлението в държавното предприятие и да се формулират политики за насърчаване на предприемачеството в горския сектор.

За постигане на целта, са изпълнени следните задачи:

1. Изследвано и анализирано е настоящото състояние на управлението на горите, бизнес инвестициите и предизвикателства пред тях в горския сектор.

2. Анализирано е общото състояние и проблемите на горската политика в Република България и връзката ѝ с управлението на държавните гори и предприемачеството в сектора.

3. Предложена е стратегическа карта, която да послужи като основа за разработване на стратегически планове в регионалните структури (държавни предприятия), работещи в горския сектор.

4. Формулирани са насоки за преодоляване на проблемите на управлението на държавните гори и подпомагане на напредъка на предприемачеството, чрез осигуряване на по-благоприятна среда за развитие на бизнеса и инвестициите в горското стопанство.

Използваната методология е подходяща и дава възможност за събиране и обработване на резултати, които са достатъчни за формулиране на изводи и препоръки с научна стойност.

4. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Отделни елементи в дисертационния труд са онагледени във фигури и таблици, което способства за по-доброто им визуално възприемане.

5. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Резултатите разкриват редица предизвикателства, свързани с административната тежест, слабото институционално координиране, недостатъчните инвестиции и необходимостта от повишаване на капацитета на управленските структури. Изследването е проведено чрез анкетен метод, като са включени 45 респонденти – собственици на гори.

Части от изследването, формулирани изводи и тенденции в управлението на горския сектор са представени в научни статии и са достъпни за научната общност.

Представени са общо пет публикации, 4 самостоятелни и 1 в съавторство, които са официално публикувани.

Използваната литература е свързана от една страна с фундаменталните теории на управлението като процес, а от друга е свързана с спецификите на обекта на изследване. В по-голямата си част е актуална, но се откриват източници, които не отговарят на контекста на изследването и частите, в които са цитирани.

6. Приноси на дисертационния труд.

В дисертационния труд следва да се подчертаят следните основни приноси, които са с научно-приложен характер:

- Анализирани са аспекти на настоящото състояние на управление в горския сектор, бизнес инвестициите и някои от възникващите предизвикателства.
- Анализирано е общото състояние и някои проблеми на горската политика в Република България и връзката ѝ със стратегическото управление и предприемачеството в сектора.
- Разработена е стратегическа карта може да послужи като основа за разработване на подобни стратегически планове в други регионални структури (държавни предприятия), работещи в горския сектор в Република България, след съответни корекции и изменения.
- Формулирани са насоки за преодоляване на проблемите на управлението на държавните гори и подпомагане на напредъка на предприемачеството, чрез осигуряване на по-благоприятна среда за развитие на бизнеса и инвестициите в горското стопанство

7. Оценка за степента на личното участие на дисертанта в приносите.

Считам, че приносите са лично дело на докторантката, тъй като част от резултатите са представяни в различни статии и са достъпни за научната общност.

8. Критични бележки и въпроси.

Основната ми критична бележка е свързани с небрежното представяне и некоректно отразяване на някои от литературните източници.

В първата глава на разработката са представени постановки защитавани от различни автори от теория на управлението, но не се откроява критичния поглед на докторантката и някои текстове са представени като в учебник.

В края на първа глава е направена констатация, която не се основава на научна обосновка, а именно: „Управлението, на територията на нашата страна, притежава различни специфични особености в публичния и в частния сектор.“ Предлагам докторантката да представи тези специфични особености по време на защита на дисертационния труд.

На стр.51 е използван израз „горско управление“, което не е подходящо да бъде използвано в научна разработка, особено когато тя се отнася за управлението, като процес в горския сектор.

На стр. 38, фиг. 2.3. следва да се посочи източник, който е цитиран.

В представената стратегическа карта в посоченото направление „Познание и развитие“, като важен елемент се посочва човешкия капитал. Моят въпрос към докторантката е: как тълкува това понятие и какви са съвременните механизми за повишаване на човешкия капитал като конкурентно предимство на организацията?

9. Публикувани статии и цитирания.

Публикувани са 5 статии в списание „Управление и устойчиво развитие“ с научно рецензиране, реферирано във ВИНТИ и се установяват 2 цитирания.

10. Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой, характер на изданията, в които са отпечатани. Отраженията в науката - използване и цитиране от други автори.

Приемам, че публикуваните 5 статии в научното списание „Управление и устойчиво развитие“, което е с научно рецензиране и е реферирано във ВИНИТИ, отговарят на всички изисквания за научни публикации, което е достатъчно високо ниво за публикации, свързани с дисертационно изследване. Установени са и 2 цитирания на една от публикациите, което е резултат от интерес на колеги, които изследват тази проблематика.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научните и приложените, от докторантката, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Лесотехническия университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на Катя Анатолиева Дойчевска - редовен докторант към катедра „Лесоустройство и управление“ при Лесотехническия университет, гр. София образователната и научна степен **„Доктор“** по научната специалност „Икономика и управление“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7 Администрация и управление.

Дата: 08.08.2025 г.
гр. София

**ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО:**

(проф. д-р Елена Драгозова)